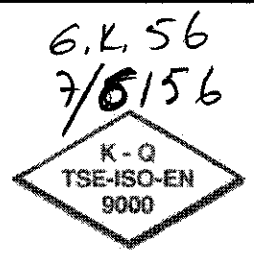

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0.11.00.00-610 - 299
Konu : Yazılı Soru Önergesi

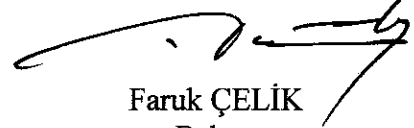
06 Şubat 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25/12/2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6156-10552/22131 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Prof.Dr. Alim IŞIK'a ait 7/6156 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 yazı

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ PROF.DR.ALİM IŞIK'IN 7/6156 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Bilindiği üzere, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 23/09/1983 tarihli ve 2898 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile değişik "Emekli Aylığı" başlıklı 41 inci maddesi;

"a) Emekli, adi malûllük ve vazife malûllüğü aylıklarının hesaplanmasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesinde yer alan gösterge tablosu ve Personel Kanunlarındaki ek göstergeler esas alınır.

b) Emekli, adi malûllük ve vazife malûllüğü aylıkları, (a) fıkrasına göre tespit edilen rakamların her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak tutarın fiili ve itibari hizmet toplamı 25 yıl olanlara %75'i, 25 yıldan az olanlara her tam yıl için %1 eksiği, fazla olanlara da her tam yıl için %1 fazlası üzerinden bağlanır.

Fiili ve itibari hizmet toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır. Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas aylık tutarının %1'inin onikide biri emekli aylığına ayrıca eklenir.

Bağlanacak aylıkların toplamı, emekli ve adi malûllük aylıklarında emekli aylığı bağlanmasına esas aylıklarının %100'ünü geçemez. Vazife malûllüğü aylıkları hakkında bu tahdit uygulanmaz."

Yine aynı Kanunun Ek 70 inci maddesi;

"Sandık iştirakçilerine ödenmekte olan,

a) Memuriyet taban aylığı ve kıdem aylığı tutarları ile,

b) Zam, tazminat ve ödenekler ile benzeri ödemeler toplamının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarının;

- Ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlarda %240'ına,
- Ek göstergesi 7600 (dahil) - 8400 (hariç) arasında olanlarda %200'üne,
- Ek göstergesi 6400 (dahil) - 7600 (hariç) arasında olanlarda %180'ine,
- Ek göstergesi 4800 (dahil) - 6400 (hariç) arasında olanlarda %150'sine,
- Ek göstergesi 3600 (dahil) - 4800 (hariç) arasında olanlarda %130'una,
- Ek göstergesi 2200 (dahil) - 3600 (hariç) arasında olanlarda %70'ine,
- Diğerlerinde %40'ına,

tekabül eden miktarı, emeklilik keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulur.

Birinci fıkradaki oranları, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine ayrı ayrı veya birlikte üç katına kadar artırmaya, yukarıdaki ek gösterge gruplarını değiştirmeye ve personel kanunlarında yer alan ek göstergelerin artırılması halinde gruptaki ek göstergeleri yeniden düzenlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Aylıklarını personel kanunlarına göre almayan Sandık iştirakçileri hakkında da, sınıfı, görev ve kadro unvanı, derecesi ve hizmet süresi esas alınarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi emsali gibi işlem yapılır.

Bu tutarlar, bu Kanunun 41 inci maddesinin (a) fıkrasına göre emekli, adi malûllük, vazife malûllüğü, dul ve yetim aylıklarının; Ek 20 nci maddesine göre de emeklilik ikramiyelerinin hesaplanmasına dahil edilir." hükmünü,

Diğer taraftan, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile değişik emekli ikramiyesi ile ilgili 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesi;

"Emekli, adi malûllük, vazife malûllüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan; asker, sivil, tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için, aylık bağlamaya esas tutarların bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilir.

Verilecek emekli ikramiyesinin hesabında, 30 fiili hizmet yılından fazla süreler nazara alınmaz."

Yine, aynı Kanunun 66 ncı maddesi;

“Dul ve yetim aylıkları:

...

c) Emekli, adi malüllük veya vazife malüllüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip de henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

...

ölüm tarihinde bu kanuna göre aylığa müstahak dul ve yetimlerine bağlanır.”

Yine aynı Kanunun “Dul ve Yetim Aylıkları” başlıklı 68 inci maddesi;

“Dul ve yetim aylıkları:

Ölenin bağlanmış veya bu Kanun hükümlerine göre hesaplanacak emekli, adi malüllük veya vazife malüllüğü aylıklarının;

a) Dul karı ve koca için % 50'si, aylık alan yetimi bulunmayanların dul eşlerine % 75'i,

b) Çocuklarla ana veya babanın her biri için % 25'i, oranında bağlanır.”

hükümlerine amirdir. Buna göre, gerek 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, gerekse ilgilerin görev yaptıkları Kurumlarının özel Kanunlarında bulunan hükümleri uyarınca intibakları yapılanların emekli aylıkları 5434 sayılı Kanunun 41 inci ve Ek 70 inci maddelerinde belirtilen 5 unsur:

a) Aylık Göstergeleri,

b) Ek Göstergeler

c) Taban Aylığı

d) Kıdem Aylığı

e) Emeklilik Tazminatı

ve yürürlükte bulunan katsayılar esas alınmak suretiyle hesap edilen “Emekli Aylığı Bağlanmasına Esas Aylık” tutarının 25 yıl için %75'i, fazla her tam yıl için %1 fazlası, eksik her tam yıl için %1 eksiği üzerinden hesaplanmakta, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle, her ay emekli aylığı bağlanmasına esas aylık tutarının %1'inin on ikide biri oranında emekli aylığına eklenmekte ve her tam fiili hizmet yılları için, aylık bağlamaya esas tutarların bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilmektedir.

Diğer taraftan, Sosyal Güvenlik Kurumundan emekli, adi malüllük veya vazife malüllüğü aylığı almakta iken (Aylığa müstahak duruma girip de henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin aylığa müstahak dul ve yetimlerine de 5434 sayılı Kanunun 68 inci maddesinde belirlenmiş oranlarda dul ve yetim aylıkları bağlanmaktadır.

Öte yandan, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 137 nci maddesinde, TSK personelinin aylıklarının rütbe, rütbedeki kıdem ve kademe esasına göre belirleneceği hükmü yer almış ve astsubaylar hakkında esas alınacak gösterge tabloları da anılan Kanuna ek gösterge tablolarında yer almıştır.

Astsubayların derece, rütbe ve kademeler itibariyle yükselebilecekleri en son derece kademeyi gösteren ve 926 sayılı Kanunda yer alan Ek-VIII sayılı Cetvelde, Astsubayların en fazla 1 inci derecenin 3 üncü kademesine kadar yükselebilecekleri belirlenmiştir.

